

J. MAČEK

LJUBLJANA
v oblekah in povrnilih
na je cenejši
Aleksandrova
cesta št. 12.

šole v prvi vrsti pozvane, da vzgajajo našo mladino k dobremu ravnanju z živaljo. — Za doseg čim popolnejšega uspeha društvenega delovanja pa je potrebno, da se aktivno društveno udejstvovanje prenese iz Ljubljane tudi v vse ostale kraje naše ožje domovine, zato predvidevajo društvena pravila krajevne organizacije, ki jih društveni odbor lahko ustanovi v vsakem kraju, kjer živi vsaj 10 društvenih članov. Da bo mogla društvena uprava ta načrt izvesti in svoje delo poglabiti, obrača se na vse ljubitelje živali z vlnudno prošnjo, naj pristopijo k društvu in mu pomagajo v svojem kraju nabirati še nekoliko drugih članov, da se lahko osnuje krajevna organizacija, potom katere bo društvo lahko uspešno delovalo. To prošnjo naslavljam se posebej na naše poštivno učiteljsko, od katerega pričakujemo v tem pogledu izdatnejšega sodelovanja in pomoči. — Sporočite svoj pristop po dopisnici na naslov Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani, Poljska cesta 59, na kar vam bo društvo poslalo vsa potrebna navodila in člansko izkaznico. Članarina znaša mesečno 1 dinar, enkratna pristopnina 5 Din.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Naša gospodarska organizacija.

OBČNI ZBOR »UČITELJSKEGA ZDRAVILISKEGA DOMA« V ROGASKI SLATINI.

Dne 19. marca t. l. se je vršil v okoliški deški osnovni šoli v Celju X. redni občni zbor Učiteljskega zdraviliskega doma v Rogški Slatini, reg. zadr. z omeji. zavezo.

Ker občni zbor ob določeni 10% uri zaradi prepičlega števila došlih zadržnikov ni bil sklepčen, je otvoril načelnik zadruge tovariš Anton Gus ur 10.30. ure, kar je bil zbor pravilno sklican in da je sedaj v smislu pravil sklepčen.

Nato je poročal o delovanju zadruge v preteklem poslovnem letu, ki je bilo na znotraj precej intenzivno.

Po ponovnih intervencijah se je doseglo: 1. Ugodnost za zadržnike, da plačajo tudi v glavni sezoni — od 15. junija do 31. avgusta — le polovično godbeno in zdraviljsko takso. Izkazati pa se morajo pri ravnanju s svojo zadrugo izkaznico.

2. Napeljava električnega voda za razsvetljavo ceste skozi gozd od Stritarjevega doma proti Učiteljskemu domu, s čimer se je izpolnila večletna želja v domu nastanjenih gostov. K stroškom v znesku 4033,50 Din so prispevali z eno tretjino ravnateljstvo zdravilišča, občina in Učiteljski dom.

3. Oproščanje zadruge od plačila družbenega davka ter takse za vlogę na razne urade.

Tekom leta so pristopili k zadrugi 3 člani, izstopili pa tudi trije, tako da je ostalo število članstva neizpremenjeno, t. j. 171, ki imajo 187 vplačanih deležev.

Tekom leta sta se vršili dve skupni seji načelstva in nadzorstva. V teh sejah so se storili važni sklepi o znotranji adaptaciji in popravilu doma.

Z izvršeno prezidavo in preureditvijo se je pomnožilo število sob za goste od 9 na 12. Sobe so bile preslikane, popravljene in preplečkane okna in vrata, divani na novo prevlečeni, vse žimnice predelane itd.

Poročilo se je vzelo odobruje na znanje. Denarni promet zadruge je znašal 47.897,64 Din. Račun izgube in dobička izkazuje po odpisu vrednosti perila 15%, pohišja 10% in nepremičnin 2%, čistega dobička 537,18 Din.

Bilanca zadruge je sledeča:

Aktiva:	
Vrednost perila	9.896,45 Din
vrednost pohištva	5.707,83 "
vrednost nepremičnin	58.781,92 "
naložen denar	2.093,—" "
Posredna hranilnica	384,45 "
delež pri Zadrugi zvezi	50,—" "
prehodni zneski	313,—" "
skupaj	77.226,65 Din
Pasiva:	
Deleži:	46.650,— Din
izposojila	17.500,— "
rezervni sklad	12.539,47 "
čisti dobiček	537,18 "
skupaj	77.226,65 Din

Glede na to, da je dosegla zadruge oproščanje od plačila taksi in družbenega davka le na podlagi tako izpremenjenih pravil, da deležev ne sme obrestovati članom načelstva in nadzorstva pa izplačevati nikakih nagrad, odpade naprej vsako obrestovanje deležev.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za marec in april 1930. Članarina: Učit. društvo za mariborski okraj 640 Din; Savinjsko učit. društvo 352 Din; J. Womer, Maribor 20 Din; Ludovik in Antonija Šljanc, Razvanje 60 Din. — Darila: Deška osnovna šola v Ljutomeru (od razlik) 175 Din; Celjsko učit. društvo 150 Din; mestna deželjska osn. šola v Ptuj na namestu venca na grob umrlega tovariša J. Klemenčiča 120 Din; G. Jamnik, nadučitelj v pok. Sv. Lovrenc na Pohorju 100 Din; upokojeno učiteljsko v Ma-

riboru 119 Din; Josip Widmoser, Vuhred 20 Din. — Vsem darovalcem prav iskrena zahvala! — Gospodarska podjetja: Zemljevidi 10.308 Din; »Sofa v nebesih« 68 Din; grb 559 Din; Almanah (1919. do 1929.) 314 Din. — M. Kožuh, blagajnik.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

— Pevski zbor UJU. V soboto 17. maja ob 18. uri se bo vršila v Učiteljski tiskarni prva seja odbora s sledečim dnevnim redom: 1. Konstituiranje odbora. 2. Obračun ljubljanskih koncertov. 3. Bodoči program. 4. Slučajnosti. — Vabim vse odbornike in namestnike, da se seje gotovo in točno udeležijo. — Drago Supančič, t. č. predsednik.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f Kolonija na Velaluki. Priglasila se sprejemajo samo še do 1. junija; do tega roka morajo biti plačani vsi zneski. Nove postelje moramo naročiti 20 dni prej in za transport postelj na Velaluko je potrebno tudi najmanj 10 dni časa! 5. junija naročimo toliko postelj, kolikor bo prijavilo in plačano najmanj polovica zneska (490 Din). Nekateri prijavenci niso do danes razen članarine vplačali še ničesar; prosim, da to uredite v najkrajšem času. Čeke za vplačilo sem poslal vsakemu prijavlencu z obratno pošto! Vabim vse tovariše(ice), ki nameravajo letovati v naši koloniji, da hite s prijavami, ker je čas za prijave zelo kratek! — Za UFS: St. Mrovlje, glavni poverjenik, Slovenjgradec.

OBLACILNICA ZA SLOVENIJO LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 7

priporočajo svojo bogato zalogo manufakturnega blaga prvovrstnih čeških, nemških in angleških tovarn. Bivšni namočenci dobe blago tudi na obroke proti predložitvi legitimacij

Pokret učiteljic.

Ali je samostojno društvo učiteljic potrebno?

Nedavno je bil imenovan na neko mešano šolo za upravitelja tovariš, ki je imel razmeroma prav malo službenih let, dasi je prosila za upraviteljsko mesto tudi učiteljica, ki je imela nad 20 službenih let, a ji je bila prošnja odbita, četudi je po novem šolskem zakonu na mešanih šolah upravitelj lahko tudi učiteljica. Prosilka je že službovala na dotični šoli in če bi slučajno ne bila ženska, bi mesto gotovo dobila. Sicer se je proti temu pritožila, toda končno veljavna rešitev še ni došla. Obrnila se je tudi na Društvo učiteljic, toda žal, prepozno.

Vemo, da to ni edini slučaj, ki se tiče kršenja principa enakopravnosti učiteljic. Toda ta enakopravnost je lahko tudi **uzakoni**, učiteljicam pa bo prišla v prid le tedaj, če se je bodo same zavedale. Načelo enakopravnosti se bo v praksi izvajalo šele tedaj, ko se bo vsaka učiteljica — če je momentano osebno prizadeta ali ne — zanimala za svoje dolžnosti in pravice, tako kot se zanimajo naši tovariši, ali pa še bolj, kajti možkim se a priori priznava to, kar si moramo me šele priboriti.

Vemo pa, da je današnje življenje tako urejeno, da posameznik redkokoli uspe, pa najsibo kvaliteta njegovih sposobnosti še tako odlična. One pa, ki si iščejo osebne protekcije, moramo zavračati in obsojati. Edino prava pot do uspeha, bodisi za posameznika ali za celoto, vodi skozi močno organizacijo. Cim težja je borba za obstoj posameznika, oziroma za njegove pravice, tem kompaktnejša mora biti celota. To velja predvsem za našo skupno organizacijo, ki je nedvomno njena prva naloga, da strne vse naše vrste, da se tem lažje bori za naše skupne interese, a da štiti po možnosti tudi pravice posameznega organiziranca, naravno brez ozira na spol.

Toda izkušnje nam pričajo dan za dnem, da imamo me učiteljice nešteto interesov, lastnih samo nam; da je še mnogo slučajev, takih kot je zgoraj navedeni, ko se zapostavljajo učiteljice; da se čisto ravna z njimi kot s podrejenimi itd. (Zlasti se tovarišice pritožujejo, da se njih delo manj ceni kot moško delo (izvenšolsko), da so možki čisto plačani za to, kar delajo učiteljice brezplačno. Marsikatera učiteljica začuti — za vestno ali podzvestno — od okolice in obstoječih razmer ji sugerirano zavest o manj vrednosti njenega dela ter postane disustirana in resignirana na delo, češ: čemu, saj se ne izplača, če ni niti moralnega zadoščenja in priznanja. Glejte, zato je tako potrebno, da se združimo me učiteljice zase, v lastno društvo, kjer se bomo lahko o vsem tem porazgovorile, potožile — a če bomo močne, tudi zmagale. Zavedati se moramo, da nas veže tisoč yezí v skupno zajednico, da so interesi ene interesi vseh in obratno. Samo s to zavestjo se bomo dvignile na ono mesto, ki nam pripada v službi in med narodom.

A. V.

Prava kolonija cikorija

Stanovska organizacija UJU Iz društev:

Poročila: + GORNJEGRADSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 3. maja 1930. na Ljubnem.

Tov. predsednik pozdravi uvodoma navzoče članstvo, posebej se manovo pristopivše člane tovarišici Znidaršič in Baloh ter tovariša Dornac Jakoba in Bajde Viktorja. Nadalje pozdravi še tov. Hrena, ki se je odzval povabilu in prišel med nas, da nam z živo besedo in z dokazi obrazloži veliki pomen naših dveh gospodarskih institucij, t. j. Učiteljskega doma in Učiteljske gospodarske poslovalnice.

Nato preide k 1. točki dnevnega reda. 1. Zapisnik zadnjega zborovanja se prečita in odobri.

2. Predsednikovo poročilo: Statistika: Število članov 38, navzočih 24. Od zadnjega zborovanja je izstopil tov. Humar. Na novem službenem mestu mu želimo vse najboljše.

Članarina: Do konca šolskega leta se naj vsa članarina poravnata. Nadalje prosi tovariše, da že vendar enkrat odplačajo blagajničarki 5+2 Din za Učiteljsko gospodarsko poslovalnico.

Slov. Šolska Matica: Konstatira žalostno, a resnično dejstvo, da je v okraju samo 17 članov (y to število so vštete tudi šole). Vsak naj bi bil naročen na te publikacije. Kdo jih naj naroča, če ne učiteljsvo? In čudno je, da se ravno mlado učiteljsvo (so častne izjeme!) najmanj zanima za to institucijo.

Le vse preveč smo navezani na golo zunanost, za notranji, duhovni napredek nimamo preveč smisla. Res je, da je naš čas poln napredka; toda povelje »naprej« je slabo, če ne pomenja več »kvišku«.

3. Referat tov. Hrena o Učit. domu in gospodarski poslovalnici: Tov. Hren oriše vitalni pomen teh gospodarskih institucij za učiteljsvo. Svoja izvajanja podpre z dokazi. Učiteljsvo je zanimanjem sledilo referatu. Predsednik se iskreno zahvali tov. Hrenu za podani referat in poziva posebno vse navzoče upravitelje, da bi se pač odsej v večji meri posluževali Učiteljske gospodarske poslovalnice. Nato otvori debato, v katero posežejo tovariši Senica, Rainer, Počakaj in Kotnik.

4. Poročilo o seji širjega sosveta v Mariboru poda tov. Kotnik. Poročilo je bilo obširno. Razmere v organizaciji so orisane tako, kot so v resnici.

5. Dopisi. Došli dopisi so se članstvu prečitali. Zahlevanje se je uredilo.

6. Volitve delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. Delegata: Tov. Kotnik Zorko in Zehelj Alfred; namestnici tovarišici Černe Iva in Podboj Ljudmila.

7. Slučajnosti: Članstvo enoglasno sklepa, da ob koncu šolskega leta ne prispeva onih 5 Din za Dački dom v Beogradu. Vzrok: Slabo gnotno stanje.

Po tov. predsedniku predlagani resoluciji se soglasno sprejmeta:

1. Člani gornjegrajskega učiteljskega društva pozivajo poverjenišvo Ljubljana, da posveti »Popotniku« glede rednega izhajanja več brige. Posebno pa naj gleda na to, da ostane »Popotnik« tudi v bodoče vsebinsko na isti višini, kakor je bil po lanskí skupščini.

2. Poverjenišvo naj zastavi vse sile v to da doseže, da postanejo učitelji zopet polnopravni člani Kmetijske družbe.

Kakor je bilo že zadnjič sklenjeno, je podal predsednik kratko poročilo o tem, koliko letnih izdaj, mesečnikov, tednikov in dnevnikov ima članstvo gornjegrajskega učiteljskega društva naročeno — ali drugače — koliko prostovoljnega narodnega davka to učiteljsvo plačuje. Statistiko prinašamo na drugem mestu.

Predsednik pove, da je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu. Zahvaljuje se vsem tovarišicam in tovarišem, ki so kakorkoli pripomogli, da so se zborovanja redno vršila. V upanju, da se prihodnje šolsko leto zopet vsi veseli in zdravi snidemo, zaključí zborovanje.

Kotnik Z., t. č. preds. Petrač Fr., t. č. tajnik.

+ RADOVLJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU je zborovalo dne 12. aprila 1930. v osnovni šoli na Jesenicah.

I. Situacijsko poročilo: Učiteljsva v okraju 132, včlanjenih 101, navzočih 65, t. j. 64,35%.

Tovariš predsednik pozdravi navzoče ter pojasni, da se je zborovanje odložilo na dan, ker se je čakalo na uzakonitev pravilnika, kar se pa žal še ni zgodilo. Ugotovil je, da se je materialni položaj učiteljsva celoma poslabšal. Organizacija ni ničesar dosegla za učiteljsvo vzlic visokemu številu včlanjenih. Med člani vlada nezaupanje in nezanimanje do organizacije vsled teh neuspehov.

II. Dopisi: 1. Št. 666 z dne 3. februarja 1930. Prva dva predloga se odklonita, tretji predlog se bo obravnaval 12. maja 1930. na zborovanju. Člane se je pozvalo, da naj predloge pošljejo do 1. maja 1930. predsedniku.

2. Št. 710 z dne 13. februarja 1930. Ugotavlja se, da kljub vsem korakom v prid izboljšanju ni organizacija nič dosegla. Položaj učiteljsva je zelo poslabšan. Glede sporov in nesporazumov v organizaciji se bo odločalo na skupščinah.

Obleke za gospode

zadnjih vzorcev in najnovejših krojev, boste najugodneje kupite pri

F. LUKIČ
Ljubljana, Stritarjeva ul. 9

3. Št. 716 z dne 13. februarja 1930. Glede uredniškega konzorcija »Popotnika« se je načelno sprejel sledeči predlog: Dopisi naj se priobčujejo posebej, pripombe uredništva h kakemu dopisu tudi posebej pod posebnim naslovom.

Glede dopisov Zgeč-Dolenčeva-Dolgan ter članov v »Popotniku« se poudarja, da je uredniški konzorcij avtonomen in odgovoren delegaciji. Ker se pa kljub temu pojavljajo nesporazumi med posameznimi dopisniki, udeleženci in poverjeništvom, naj se v spornih slučajih glede objave dopisov postopa sledeče: a) Urednik cenzurira dopise, one, ki jih misli zavreči, a jih dopisnik zahteva v objavo, naj se dajo v cenzuro skozí poverjeništvu dotičnemu društvu, katerega član je dopisnik. Ako je društvo in poverjenišvo za objavo, naj se dopis objavi. b) Ako nastane spor glede objave dopisov med uredništvom in poverjeništvom, naj se dotični dopis da v cenzuro društvu. V obeh slučajih a) in b) naj odloča 2/3 večina navzočih. c) Okvirno in načelno smo za to, da naj bo svoboda in prostost pisanja in izražanja v naših listih. d) Zavračamo pa vsako podtikanje kakih zlonamernih tendenc, bodisi od poverjenišva ali dopisnikov ali uredništva; ako hočemo, da bo deklaracija res živa misel in dejanje. d) Ako kateremu članu ni kak objavljen dopis po tedenci in vsebini vseč, naj objavi v slednji številki svoje mnenje v tonu in načinu kulturnega človeka. e) Edino ta pot je pravilna pri urejanju listov, katerih bralci so raznih narov. — Soglasno sprejeto

4. Št. 897 z dne 24. marca 1930. S tem se strinjamo.

5. Št. 880 z dne 21. marca 1930. Se odkloni, ker društvo ceneje izhaja ako plačuje delegate samo. — Soglasno sprejeto.

6. Št. 950 z dne 7. aprila 1930. se vzame na znanje.

7. Dopis SKJ z dne 15. marca 1930. Društvo nakaže 100 Din. — Z večino sprejeto.

8. Dopis Učit. tiskarne z dne 31. januarja 1930. Obresti deleža se sporazumno naklonijo sedanjemu društvu v znesku 5362 Din.

9. Omeni se potek II. rednega občnega zbora Učiteljskega doma in pozove člane k pristopu.

10. Prečita se dopis tov. Schiffererja glede članarine Slov. Šolske Matice.

III. Osební spor nekaterih tovarišev se je prekinil na željo večine članstva z 22 glasovi proti 18. Prečitala so se tozadevna pravila, ki pravijo, da naj se vse osebne spore obravnava pred društvenim častnim razsodiščem.

IV. Samozobrazba. Tovariš Peter Golob bič je predaval: Esperanto in šola.

V. Predlogi. a) Pristopne izjave UGP naj se popravijo, in sicer naj se prečrtajo besede »vsem poznejšim premembam pravil« ker nobeden član ne more že v naprej pristati na spremembo njemu neznanih pravil.

b) Članstvo ugotavlja, da je vsebina »Našega roda« razočarala. Po številu naročnikov bi moral biti »Naš rod« pestrejši in posebno bi moral imeti več primerne gradiva za najnižjo, srednjo in višjo stopnjo ter obravnavati več življenjskih vprašanj in zadev posebnó iz kmetijske in delavskega življenja ter manj iz mestnega, ker je večina naročnikov podeželanov.

c) Z ozirom na važnost kmetijskega vprašanja in zanimanje učiteljsva za delovanje v tem smislu predlagamo, naj Kmetijska družba v Ljubljani oni člen glede članstva spremeni tako, da postanejo lahko redni člani tudi učitelji.

d) Pevskemu zboru UJU, poverjeništvu Ljubljana se društvo soglasno zahvaljuje za njegovo kulturno misijo in uspehe, ki jih je dosegel zbor po Češkoslovaški.

e) Prihodnje zborovanje se bo vršilo 12. maja 1930., v slučaju lepega vremena pri Sv. Križu nad Jesenicami, drugače pa na Jesenicah.

Zagar St., preds. Ivan Zagar, tajnik.

Izjava.

Kot predsednik gornjegrajskega učiteljskega društva izjavljam, da sem na seji širjega sosveta dne 29. aprila 1930. v Mariboru glasoval za to, da se da tov. Gerlanču takoj možnost, da poda izjavo celjskega učiteljskega društva.

Obenem izjavljam, da smo za to glasovali 4 tovariši. Toliko resnici na ljubo!

Zorko Kotnik.

Pripomba poverjenišva: Odgovarja dejstvu. V poročilu, ki je izšlo v skrajšani obliki — brez namena izpadlo.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—.

Posečajte hotel Mariborski dvor, Andrej Oset — kopalnice, klubove sobe, prenočišča, garaže.

18 Din likanje moške, damske obleke. Gg. čitateljicam in čitateljem se za likanje, čiščenje, popravljanje tudi obračanja garderobe priporoča: Wallet Express, Ljubljana Stari trg 19.